

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

4 Νοεμβρίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 173

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5151

Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης αποβλήτων, τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας, την ανάπτυξη των έργων ενέργειας και την αντιμετώπιση πολεοδομικών ζητημάτων.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΜΕΡΟΣ Α΄: ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΡΗΤΗΣ, ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4555/2018 ΚΑΙ Ν. 4873/2021

Άρθρο 3 Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου - Αντικατάσταση άρθρου 226B ν. 4555/2018

Άρθρο 4 Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Κρήτης - Τροποποίηση άρθρου 226Γ ν. 4555/2018

Άρθρο 5 Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας - Προσθήκη άρθρου 226Δ στον ν. 4555/2018

Άρθρο 6 Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας - Προσθήκη άρθρου 226Ε στον ν. 4555/2018

Άρθρο 7 Εισφορές Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ βαθμού υπέρ Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και διαδικασίες είσπραξης - Τροποποίηση άρθρου 239 ν. 4555/2018

Άρθρο 8 Πρόσληψη προσωπικού για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων στις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Ελλάδας, Ηπείρου, Πελοποννήσου - Προσθήκη άρθρου 56Α στον ν. 4873/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4819/2021

Άρθρο 9 Ρυθμίσεις για τους φορείς Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης επιστροφής εγγύησης - Τροποποίηση παρ. 1, προσθήκη παρ. 2Α και αντικατάσταση περ. β) παρ. 3 άρθρου 12 ν. 4819/2021

Άρθρο 10 Έγκριση λειτουργίας Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης - Τροποποίηση περ. β παρ. 3 άρθρου 13 ν. 4819/2021 (παρ. 9 άρθρου 1 Οδηγίας 2018/851)

Άρθρο 11 Υλοποίηση δράσεων από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την ενίσχυση της ανακύκλωσης στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ βαθμού - Προσθήκη άρθρου 27Α στον ν. 4819/2021

Άρθρο 12 Προθεσμία εφαρμογής από τα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών του υπολογισμού των ανακτώμενων υλικών ανά Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ βαθμού - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 31 ν. 4819/2021

Άρθρο 13 Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων - Αντικατάσταση περ. γ) και δ) παρ. 2 άρθρου 55 ν. 4819/2021

Άρθρο 14 Εφαρμογή συστήματος επιστροφής εγγύησης και παράταση προθεσμίας - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 86 ν. 4819/2021

Άρθρο 15 Εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας που εντάσσονται σε σύστημα επιστροφής εγγύησης - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 89 του ν. 4819/2021

Άρθρο 16 Καθορισμός ειδικότερων θεμάτων για την πρόληψη αποβλήτων, την εφαρμογή συστήματος επιστροφής εγγύησης και την εναλλακτική διαχείριση κενών συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων - Τροποποίηση παρ. 1 και 7 και προσθήκη παρ. 7Α στο άρθρο 92 του ν. 4819/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Άρθρο 17 Εθνικό Μητρώο Παραγωγών και διασύνδεση με άλλα μητρώα - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 15 ν. 4819/2021

Άρθρο 18 Προθεσμία για την καταχώριση στοιχείων των παραγόμενων αποβλήτων τροφίμων και των πλεονασμάτων τροφίμων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 20 ν. 4819/2021

Άρθρο 19 Καταχώριση - Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 53 ν. 4819/2021

Άρθρο 20 Κυρώσεις σε βάρος των υπόχρεων φορέων του άρθρου 53 του ν. 4819/2021 - Προσθήκη παρ. 10Α έως 10Γ στο άρθρο 66 του ν. 4819/2021

Άρθρο 21 Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη παρ. 11Α στο άρθρο 72 του ν. 4819/2021

Άρθρο 22 Πρόληψη αποβλήτων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 78 ν. 4819/2021

Άρθρο 23 Δυνατότητα συμμετοχής, εκτέλεσης και εφαρμογής διεθνών προγραμμάτων από τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης - Τροποποίηση περ. θ) παρ. 4 άρθρου 95 ν. 4819/2021

Άρθρο 24 Θαλάσσια μεταφορά αστικών αποβλήτων και ανακυκλώσιμων υλικών - Τροποποίηση περ. β) παρ. 6 άρθρου 84 ν. 4316/2014

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 25 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΡΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 26 Πλαίσιο εγκατάστασης Πιλοτικών Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών σε λιμνοδεξαμενές, τεχνητές λίμνες και τεχνητά υδάτινα σώματα - Προσθήκη άρθρου 96Α στον ν. 4951/2022

Άρθρο 27 Αδειοδότηση Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 12 ν. 4685/2020

Άρθρο 28 Αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές - Τροποποίηση παρ. 7 και προσθήκη παρ. 9 και 10 στο άρθρο 14 του ν. 3468/2006

Άρθρο 29 Εγκατάσταση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε νησιωτικά συστήματα - Τροποποίηση παρ. 8 και 10 και προσθήκη παρ. 15 στο άρθρο 100 του ν. 4821/2021

Άρθρο 30 Σύνδεση Σταθμών Παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε υλοποίηση του Στρατηγικού Πλαισίου Πρωτοβουλίας «GR-eco islands» στον Πόρο

Άρθρο 31 Προθεσμίες υλοποίησης ειδικού πιλοτικού έργου νήσου Αστυπάλαιας - Προσθήκη παρ. 3Α στο άρθρο 151 του ν. 4495/2017

Άρθρο 32 Πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης «Συστάδων» επιλέξιμων δημόσιων κτιρίων μέσω Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 4342/2015

Άρθρο 33 Διαδικασία ηλεκτροδότησης κεραιών κινητής τηλεφωνίας - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 47Α του ν. 4495/2017

Άρθρο 34 Τιμές Αναφοράς για την αποζημίωση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. - Τροποποίηση κατηγορίας 1δ και προσθήκη κατηγορίας 1δα στον Πίνακα 1 της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016

Άρθρο 35 Ανάπτυξη έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Προσθήκη παρ. 6Α στο άρθρο 4 του ν. 4951/2022

Άρθρο 36 Επανεκδοση άδειας εγκατάστασης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 22 ν. 4951/2022

Άρθρο 37 Επιστροφή και μείωση εγγυητικών επιστολών σε κατόχους σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών παραγωγής με καύσιμο Φυσικό Αέριο - Προσθήκη άρθρου 89Α στον ν. 4951/2022

Άρθρο 38 Αναστολή προθεσμιών υλοποίησης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης στις πληγείσες περιοχές του Έβρου - Προσθήκη άρθρου 32Α στον ν. 4951/2022

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 39 Προώθηση μετατροπής συμβατικών μονάδων σε συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

Άρθρο 40 Προσθήκη μονάδων αποθήκευσης σε υφιστάμενους και νέους σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 11Γ στον ν. 4685/2020

Άρθρο 41 Προώθηση εγκατάστασης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 11Δ στον ν. 4685/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2413 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 18ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023

Άρθρο 42 Ηλιακές εγκαταστάσεις σε κτίρια, σε υφιστάμενες ή μελλοντικές τεχνητές κατασκευές - Προσθήκη περ. ιστ) στην παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4951/2022 (παρ. 7 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413 το οποίο τροποποιεί το άρθρο 16δ της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

Άρθρο 43 Νέες εγκαταστάσεις με ηλεκτρική δυναμικότητα κάτω των εκατόν πενήντα κιλοβάτ - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 34 του ν. 4951/2022 (παρ. 7 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413 το οποίο τροποποιεί τα άρθρα 16β και 16δ της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

Άρθρο 44 Εγκατάσταση εξοπλισμού ηλιακής ενέργειας δυναμικότητας εκατό κιλοβάτ ή μικρότερης - Τροποποίηση παρ. 1, 3 και 5 άρθρου 38 ν. 4951/2022 (παρ. 7 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413 το οποίο τροποποιεί το άρθρο 16δ της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

Άρθρο 45 Διασφάλιση της τήρησης των προθεσμιών της αδειοδοτικής διαδικασίας μέσω του σημείου επαφής - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 41 ν. 4951/2022 (παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 46 Διάρκεια αδειοδοτικής διαδικασίας για τους υπεράκτιους αιολικούς σταθμούς - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 73 του ν. 4964/2022 (παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 47 Ειδικότερα ζητήματα για την υποβολή νέων Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης - Τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 42 του ν. 4951/2022 (παρ. 3 άρθρου 16γ Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 48 Διαδικασία αδειοδότησης για την εγκατάσταση αντλιών θερμότητας

(άρθρο 16ε Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413 το οποίο τροποποιεί το άρθρο 16ε της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

κατάλληλες υποδομές για τον περιορισμό της ισχύος που εγγέουν μετά από εντολή του Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή του αρμόδιου Διαχειριστή Δικτύου. Σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη από ένα (1) MW που κατά την 1η Μαΐου 2024 δεν διαθέτουν τέτοιες υποδομές, προβαίνουν με δαπάνες του παραγωγού στην εγκατάστασή τους, εντός οκτώ (8) μηνών από την 1η Μαΐου 2024. Σε περίπτωση μη υλοποίησης των ως άνω υποχρεώσεων, εντός του χρονικού διαστήματος του πρώτου εδαφίου, εφαρμόζονται οι κυρώσεις της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 10Α, και έως την έκδοση της απόφασης αυτής, οι σχετικές Μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για κάθε περίοδο που εκδόθηκε Εντολή Περιορισμού Έγχυσης επιστρέφουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των εσόδων που έχουν λάβει από τις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας, χωρίς να δικαιούνται καμία αποζημίωση από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. για το σύνολο της ενέργειας που παρήχθη.».

Άρθρο 87

Παράταση προθεσμίας ολοκλήρωσης της διαδικασίας θεσμοθέτησης Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών - Τροποποίηση άρθρου 63 ν. 4964/2022

Στο άρθρο 63 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης της διαδικασίας θεσμοθέτησης Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών οι λέξεις «για δύο (2) έτη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «για τρία (3) έτη» και το άρθρο 63 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 63

Παράταση προθεσμίας ολοκλήρωσης της διαδικασίας θεσμοθέτησης Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών

Η προθεσμία ολοκλήρωσης της διαδικασίας θεσμοθέτησης Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών, που προβλέπεται στο τελευταίο εδάφιο της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 15 της από 30.12.2015 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 184), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 4366/2016 (Α' 18), παρατείνεται από τη λήξη της για τρία (3) έτη.».

Άρθρο 88

Αλλαγή έδρας Βάσεων Επιφυλακής/ Ετοιμότητας λόγω επιχειρησιακών αναγκών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 6 ν. 4989/2022

Στην παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4989/2022 (Α' 208), περί των Περιφερειακών Βάσεων Ετοιμότητας/Επιφυλακής Πυροσβεστικού Σώματος, προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η έναρξη λειτουργίας των ΒΕΕ ορίζεται με απόφαση του Αρχηγού Π.Σ.. Με απόφαση του Αρχηγού Π.Σ., μετά από γνώμη του Συμβουλίου Επιτελικού Σχεδιασμού του Επιτελείου του Π.Σ. και του Προέδρου του Ε.Κ.Α.Β., και με τη σύμφωνη γνώμη του φορέα λειτουργίας του εκάστοτε αεροδρομίου, μεταβάλλεται η έδρα των ΒΕΕ της παρ. 1, σύμφωνα με τις εκάστοτε επιχειρησιακές ανάγκες. Αν από τη μεταβολή της έδρας των ΒΕΕ προκαλείται πρό-

σθετη δαπάνη, η απόφαση λαμβάνεται με τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 8.».

Άρθρο 89

Κατά τόπον αρμοδιότητα καταργημένων ειρηνοδικείων - Κατά τόπον αρμοδιότητα δευτεροβάθμιων δικαστηρίων κατά αποφάσεων του Πρωτοδικείου Σπάρτης και Λιβαδειάς - Μεταβατικές διατάξεις -

Αντικατάσταση παρ. 9 και προσθήκη παρ. 14, 15 και 16 στο άρθρο 14 του ν. 5108/2024

1. Η παρ. 9 του άρθρου 14 του ν. 5108/2024 (Α' 65), περί των μεταβατικών διατάξεων του Μέρους Α' του νόμου αυτού, αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Η κατά τόπον αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων και πταισματοδικείων που καταργούνται και οι εκκρεμείς υποθέσεις - ποινικές δικογραφίες τους μεταφέρονται στην έδρα πρωτοδικείου ή στην παράλληλη ή στην περιφερειακή έδρα του πρωτοδικείου που είναι, αντίστοιχα, κατά τόπον αρμόδιο, σύμφωνα με το άρθρο 6.

Για δήμους, δημοτικές ενότητες και δημοτικές κοινότητες που μετά από τη 16η.9.2024 δεν εμπίπτουν στην τοπική αρμοδιότητα περιφερειακής έδρας ή παράλληλης έδρας πρωτοδικείου, κατά τόπον αρμόδια είναι η έδρα του πρωτοδικείου.

Υποθέσεις οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον καταργημένων ειρηνοδικείων της περιφέρειας Αττικής προσδιορίζονται, συζητούνται και δημοσιεύονται στις περιφερειακές έδρες ως εξής:

α) Στην περιφερειακή έδρα Αμαρουσίου, οι υποθέσεις τα δικόγραφα των οποίων κατατέθηκαν μέχρι τη 15η.9.2024 στα καταργηθέντα Ειρηνοδικεία Αμαρουσίου, Νέας Ιωνίας και Χαλανδρίου.

β) Στην περιφερειακή έδρα Ελευσίνας, οι υποθέσεις τα δικόγραφα των οποίων κατατέθηκαν μέχρι τη 15η.9.2024 στα καταργηθέντα Ειρηνοδικεία Ελευσίνας και Μεγάρων.

γ) Στην περιφερειακή έδρα Καλλιθέας, οι υποθέσεις τα δικόγραφα των οποίων κατατέθηκαν μέχρι τη 15η.9.2024 στο καταργηθέν Ειρηνοδικείο Καλλιθέας.

δ) Στην περιφερειακή έδρα Κορωπίου, οι υποθέσεις τα δικόγραφα των οποίων κατατέθηκαν μέχρι τη 15η.9.2024 στα καταργηθέντα Ειρηνοδικεία Κορωπίας και Λαυρίου.

ε) Στην περιφερειακή έδρα Περιστερίου, οι υποθέσεις τα δικόγραφα των οποίων κατατέθηκαν μέχρι τη 15η.9.2024 στα καταργηθέντα Ειρηνοδικεία Περιστερίου και Ιλίου.

στ) Στην περιφερειακή έδρα Πόρου, οι υποθέσεις τα δικόγραφα των οποίων κατατέθηκαν μέχρι τη 15η.9.2024 στο καταργηθέν Ειρηνοδικείο Πόρου.

Τα προηγούμενα εδάφια εφαρμόζονται και για την άσκηση ενδίκων μέσων κατά αποφάσεων που έχουν εκδοθεί μέχρι τη 15η.9.2024 από τα καταργούμενα ειρηνοδικεία.

Ένδικα βοηθήματα και μέσα, που μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν ασκηθεί σε δικαστήριο της περιφερειακής ενότητας της έδρας πρωτοδικείου, θεωρούνται ότι έχουν ασκηθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα.»

2. Στο άρθρο 14 του ν. 5108/2024 προστίθενται παρ. 14, 15 και 16 ως εξής:

«14. Οι υποθέσεις του Πρωτοδικείου Σπάρτης, οι οποίες κατά τη 16η.9.2024 εκκρεμούν ενώπιον του Εφετείου Ναυπλίου και για τις οποίες δεν έχει οριστεί δικάσιμος, υπάγονται στην αρμοδιότητα του Εφετείου Καλαμάτας, αποστέλλονται στο εφετείο αυτό και εκδικάζονται από αυτό. Οι υποθέσεις, για τις οποίες έχει οριστεί δικάσιμος, παραμένουν στην αρμοδιότητα του Εφετείου Ναυπλίου και εκδικάζονται από αυτό.

15. Οι υποθέσεις του Πρωτοδικείου Λιβαδειάς, οι οποίες κατά τη 16η.9.2024 εκκρεμούν ενώπιον του Εφετείου Λαμίας και για τις οποίες δεν έχει οριστεί δικάσιμος, υπάγονται στην αρμοδιότητα του Εφετείου Εύβοιας, αποστέλλονται στο εφετείο αυτό και εκδικάζονται από αυτό. Οι υποθέσεις, για τις οποίες έχει οριστεί δικάσιμος, παραμένουν στην αρμοδιότητα του Εφετείου Λαμίας και εκδικάζονται από αυτό.

16. Σε περίπτωση που για την άσκηση δικονομικού ή ουσιαστικού δικαιώματος απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού το οποίο εκδίδεται από δικαστική αρχή και το οποίο δεν ήταν δυνατόν να εκδοθεί ηλεκτρονικά μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, η προθεσμία άσκησης του δικαιώματος αναστέλλεται για το χρονικό διάστημα από τη 16η.9.2024 έως την 30ή.11.2024, εφόσον η καταληκτική ημερομηνία άσκησης του δικαιώματος βρίσκεται εντός του ανωτέρω διαστήματος.»

Άρθρο 90

Κατάθεση δικογράφου αγωγής που εμπίπτει στην κατά τόπον αρμοδιότητα περιφερειακής έδρας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 215 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας - Μεταβατική διάταξη

1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 215 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 184), περί άσκησης της αγωγής, οι λέξεις «είτε στη γραμματεία της έδρας του πρωτοδικείου είτε στη γραμματεία της περιφερειακής έδρας αυτού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στη γραμματεία είτε της περιφερειακής έδρας είτε της παράλληλης έδρας, στην κατά τόπον αρμοδιότητα της οποίας εντάσσεται η περιφερειακή έδρα, είτε της έδρας πρωτοδικείου» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η αγωγή ασκείται με κατάθεση δικογράφου στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται και με επίδοση αντιγράφου της στον εναγόμενο. Αποκλειστικά σε περίπτωση αγωγής που απευθύνεται σε περιφερειακή έδρα πρωτοδικείου, κατά την έννοια του ν. 5108/2024 (Α' 65), η κατάθεση του δικογράφου μπορεί να γίνεται στη γραμματεία είτε της περιφερειακής έδρας είτε της παράλληλης έδρας, στην κατά τόπον αρμοδιότητα της οποίας εντάσσεται η περιφερειακή έδρα, είτε της έδρας πρωτοδικείου. Η κατάθεση του δικογράφου μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 119. Κάτω από το δικόγραφο που κατατέθηκε συντάσσεται έκθεση στην οποία αναφέρεται η ημέρα, ο μήνας και το έτος της κατάθεσης, καθώς και το ονοματεπώνυμο του καταθέτη. Η έκθεση μπορεί να συντάσσεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 117. Αναφορά του δικογράφου της αγωγής που κατατέθηκε

γίνεται χωρίς καθυστέρηση σε ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο. Στο βιβλίο αυτό αναγράφονται με αύξοντα αριθμό και χρονολογική σειρά οι αγωγές που κατατίθενται και αναφέρονται τα ονοματεπώνυμα των διαδίκων, η χρονολογία της κατάθεσης και το αντικείμενο της διαφοράς. Στη γραμματεία κάθε δικαστηρίου τηρείται και ηλεκτρονικό αρχείο αγωγών.»

2. Η κατάθεση δικογράφου αγωγής που εμπίπτει στην κατά τόπον αρμοδιότητα περιφερειακής έδρας που υπάγεται σε παράλληλη έδρα πρωτοδικείου, το οποίο δεν έχει ενταχθεί συνολικά στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης (ΟΣΔΔΥ-ΠΠ) και μέχρι την ένταξή του, μπορεί να γίνει είτε στη γραμματεία της περιφερειακής έδρας είτε στη γραμματεία της παράλληλης έδρας του πρωτοδικείου στο οποίο υπάγεται.

Άρθρο 91

Ρυθμίσεις για τα γραμμάτια προείσπραξης - Γραμμάτιο για υποθέσεις μικροδιαφορών - Τροποποίηση παρ. 7 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 61 Κώδικα Δικηγόρων - Μεταβατικές διατάξεις για τα γραμμάτια προείσπραξης

1. Στην περ. γ) της παρ. 7 του άρθρου 61 του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208), περί της προκαταβολής εισφορών και κρατήσεων, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Όπου στα Παραρτήματα γίνεται αναφορά σε αμοιβές που αφορούν υποθέσεις ενώπιον ειρηνοδικείου, μετά την έναρξη ισχύος του ν. 5108/2024 (Α' 65), ο δικηγόρος υποχρεούται να εκδίδει και να προσκομίζει γραμμάτιο προείσπραξης της αντίστοιχης διαδικασίας του δικαστηρίου που καθίσταται αρμόδιο από την 16.9.2024 σύμφωνα με τον ν. 5108/2024 και τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182). Στις υποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου που είναι αποτιμητές σε χρήμα εκδίδεται το σχετικό γραμμάτιο του πρωτοδικείου με βάση το χαμηλότερο ποσό αναφοράς. Σε περίπτωση υπόθεσης για την οποία δεν υφίσταται αντίστοιχο γραμμάτιο πρωτοδικείου με βάση τα Παραρτήματα, ισχύουν τα κατωτέρω:

α) Όσον αφορά στις πράξεις του ν. 5095/2024 (Α' 40): αα) για τις υποθέσεις κληρονομητηρίων και σωματείων εκδίδεται το αντίστοιχο γραμμάτιο της εκουσίας δικαιοδοσίας μονομελούς πρωτοδικείου, αβ) για τις υποθέσεις εγγραφής και εξάλειψης προσημειώσεων εκδίδεται το αντίστοιχο γραμμάτιο των ασφαλιστικών μέτρων του μονομελούς πρωτοδικείου.

β) Για τις εφέσεις κατά αποφάσεων ειρηνοδικείου, εκδίδεται γραμμάτιο ισόποσο με το γραμμάτιο της έφεσης ενώπιον μονομελούς εφετείου.

γ) Για τις λοιπές διαδικασίες, στις οποίες δεν προβλέπεται αντίστοιχο γραμμάτιο πρωτοδικείου, εκδίδεται γραμμάτιο ισόποσο με το γραμμάτιο της εκουσίας δικαιοδοσίας μονομελούς πρωτοδικείου. Ειδικά για αγωγές που ασκούνται κατά τη διαδικασία των άρθρων 466 έως 471, μετά τις 16.9.2024, προσκομίζεται γραμμάτιο προείσπραξης ίσο με το ήμισυ (½) του γραμματίου του προηγούμενου εδαφίου.»

2. Στο άρθρο 61 του Κώδικα Δικηγόρων προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Γραμμάτια που έχουν κατατεθεί στις εν λόγω διαφορές, μετά τη 16η.9.2024, είτε αφορούν κατάθεση είτε παράσταση είτε προτάσεις, θεωρούνται νόμιμα, εφόσον αναφέρονται σε διαδικασίες είτε ενώπιον πρωτοδικείου είτε ενώπιον των καταργηθέντων ειρηνοδικείων.»

3. Η τυπική συζήτηση ενώπιον πρωτοδικείου των υποθέσεων τακτικής διαδικασίας του ν. 4335/2015 (Α' 87) (νέα τακτική διαδικασία), οι οποίες έχουν εισαχθεί σε ειρηνοδικείο και των οποίων ο φάκελος δικογραφίας έχει κλείσει πριν από τη 16η.9.2024, θεωρείται παραδεκτή και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το γραμμάτιο προείσπραξης δικηγορικής αμοιβής έχει εκδοθεί πριν από τη 16η.9.2024 και αναφέρεται σε συζήτηση ενώπιον ειρηνοδικείου.

4. Γραμμάτια προείσπραξης που έχουν εκδοθεί πριν από τη 16η.9.2024 και αναφέρονται σε διαδικαστική πράξη ενώπιον ειρηνοδικείου ισχύουν και για τη διεξαγωγή και κάθε μετ' αναβολής διεξαγωγή της διαδικαστικής πράξης ενώπιον του αρμόδιου πρωτοδικείου.

Άρθρο 92

Επιβολή και εκτέλεση

αναμορφωτικών μέτρων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 122 Ποινικού Κώδικα

Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 122 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί των αναμορφω-

τικών μέτρων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η λέξη «αποφάσεις» αντικαθίσταται από τις λέξεις «κοινή απόφαση», β) προστίθενται οι λέξεις «και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών,» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η επιλογή του αναμορφωτικού μέτρου που πρόκειται να επιβληθεί διέπεται από την αρχή της επικουρικότητας, για την εφαρμογή της οποίας τα αναμορφωτικά μέτρα που προβλέπονται στις περ. α' έως θβ' της παρ. 1 προτάσσονται των υπολοίπων. Το περιεχόμενο και η διάρκεια κάθε μέτρου πρέπει να είναι ανάλογα προς τη βαρύτητα της πράξης που έχει τελεστεί, την προσωπικότητα του ανηλίκου και τις βιοτικές του συνθήκες. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αφορούν στην επιβολή και εκτέλεση των μέτρων της πρώτης παραγράφου.»

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 93

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται ειδικότερα.

